

Twin Transition

Hur, vad och varför?

Tatjana Karpenja
Susanna Winzenburg

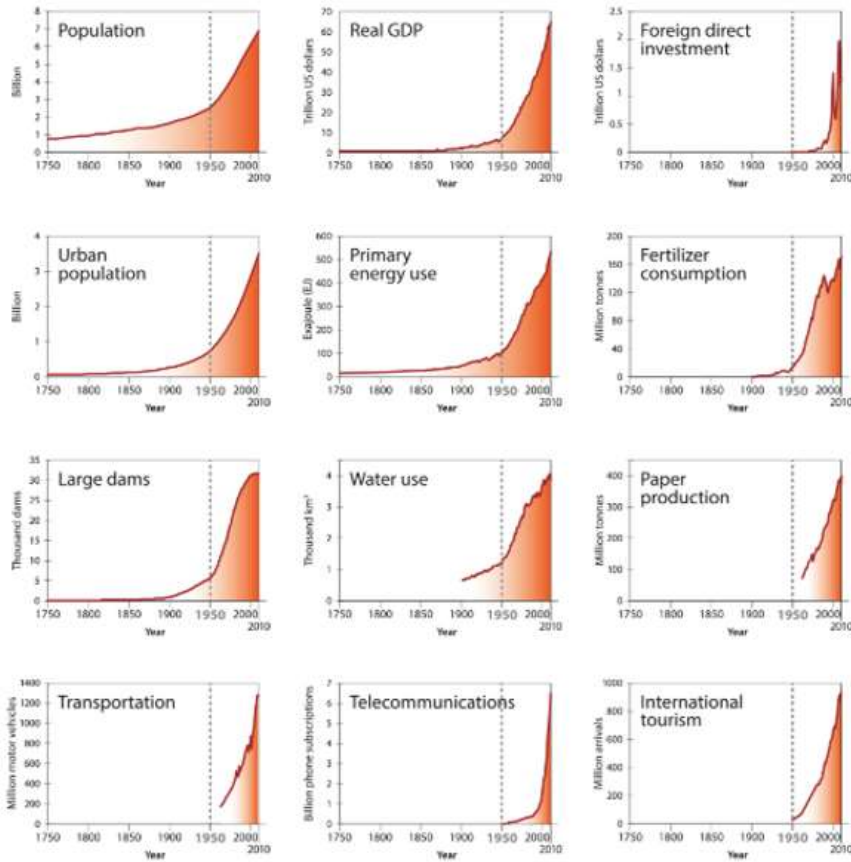
Varför?

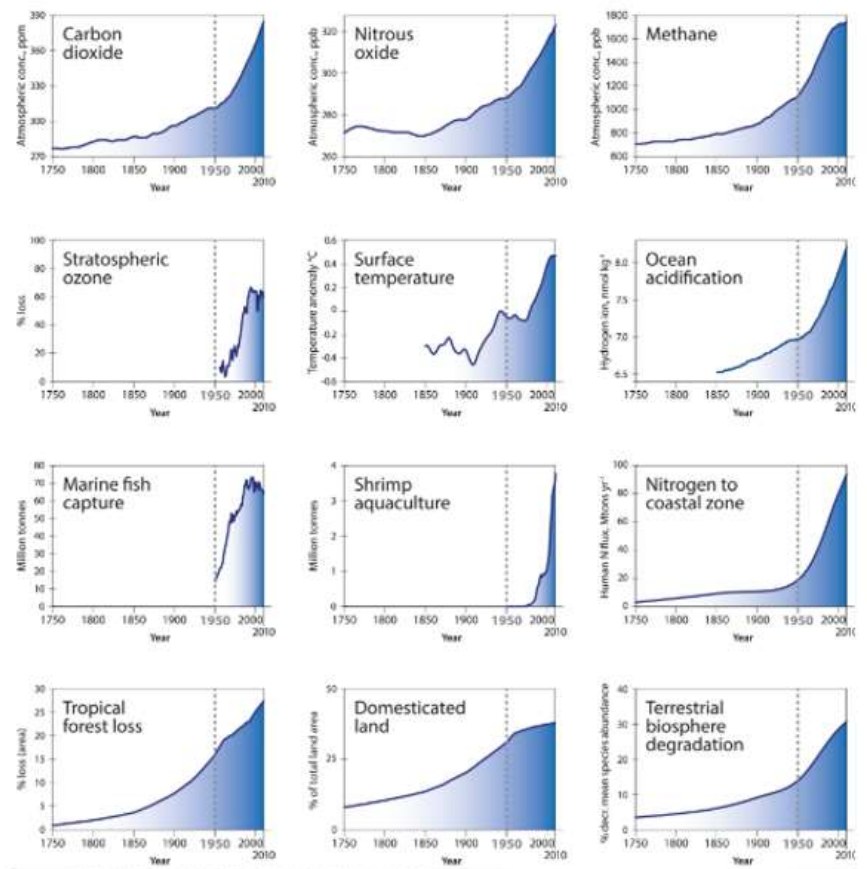
2 megakrafter

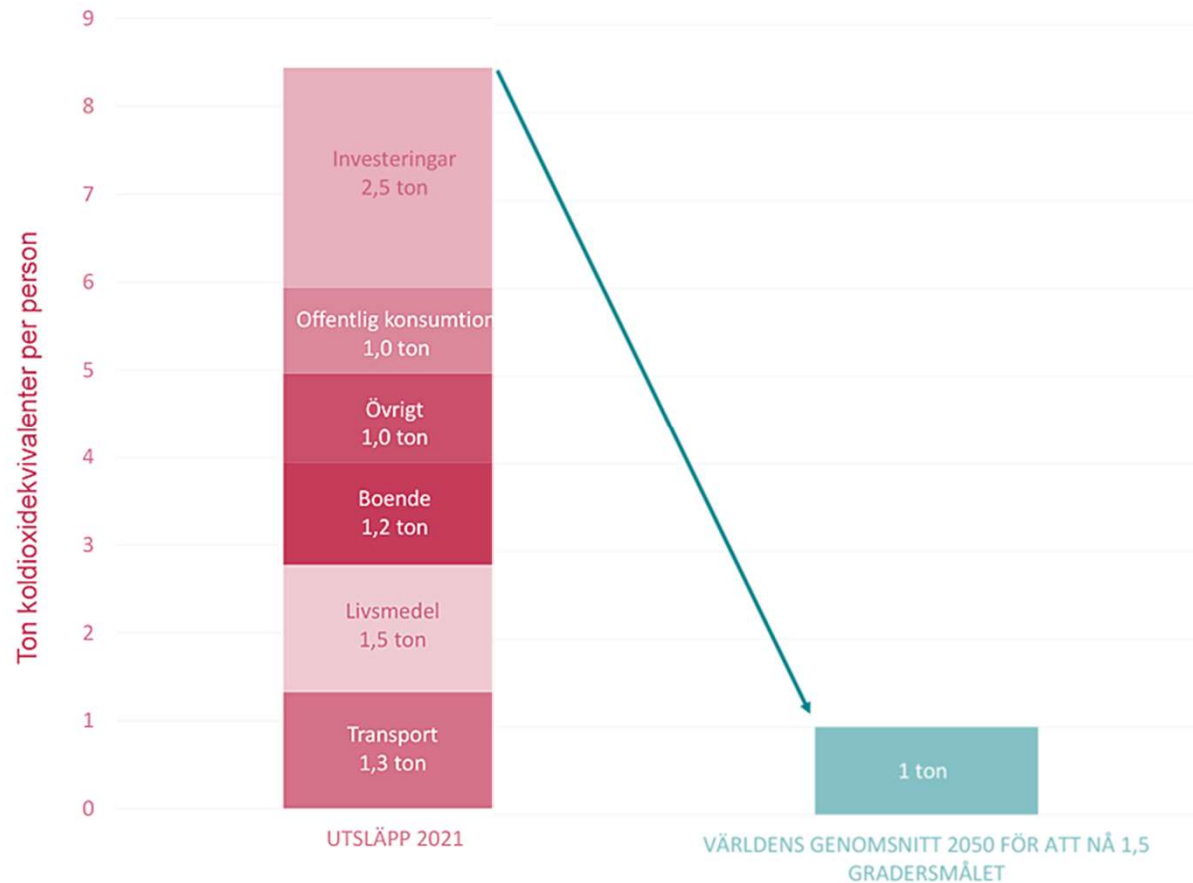
Socio-economic trends

Earth system trends

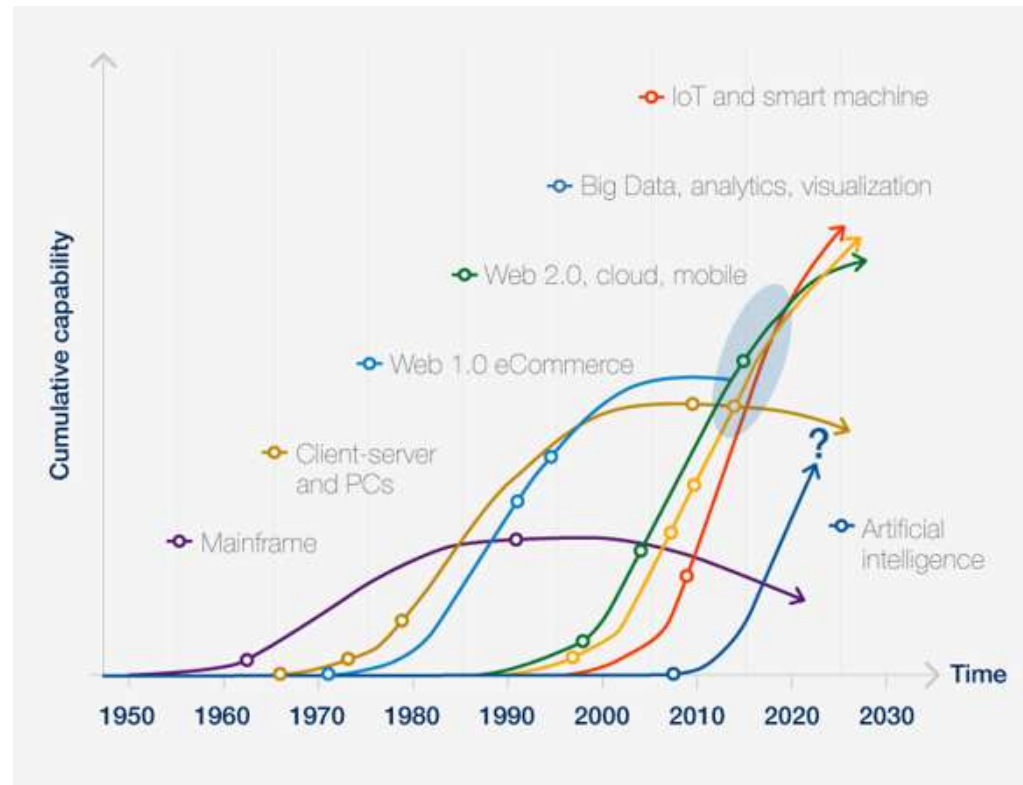
Sveriges konsumtionsbaserade utsläpp av växthusgaser

Källa: Naturvårdsverket, 2023 (anpassad)

Den transformativa kraften i teknologi

- Teknikutvecklingen har en transformativ kraft som förändrar vårt samhälle på många sätt.
- Kostnaden för avancerad teknik rasar.
- De "kombinatoriska" effekterna av teknologier – bland annat mobil, moln, artificiell intelligens, sensorer och analyser – accelererar framstegen exponentiellt.

Den digitala revolutionen omstöper sättet vi gör affärer och hela branscher

Digitalisering som möjliggörare av dekarbonisering

- Befintliga åtaganden för 2030 skulle minska utsläppen av växthusgaser (GHG) med **7,5 %** - men världen behöver en minskning av **55 %** till 2030 för att uppfylla målen i Parisavtalet.
- Att implementera digital teknik i sektorer som är svåra att minska (energi, material, mobilitet) skulle kunna minska utsläppen med så mycket som **20 % till 2050**.

Source: WEF and Accenture, 2022

Vad är twin transition?

Twin transition

Digital transformation

Alla förändringar som en organisation behöver göra för vara relevant i en digitaliserad värld.

Viktiga delar som omfattas

- Affärsmodell
- Kundupplevelse
- Organisation
- Processer
- Data och analys
- Strategi och ledarskap
- Infrastruktur
- Kultur och människor
- Marknadsföring
- Säkerhet
- Varumärke

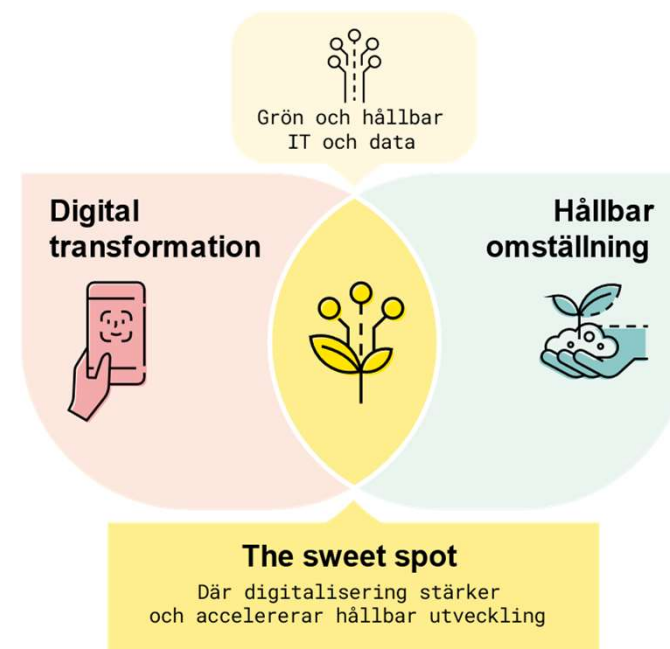
Hållbar omställning

En process som syftar till goda sociala livsbetingelser utan att människans existens och förverkligande i samhället utarmar ekosystemens funktioner.

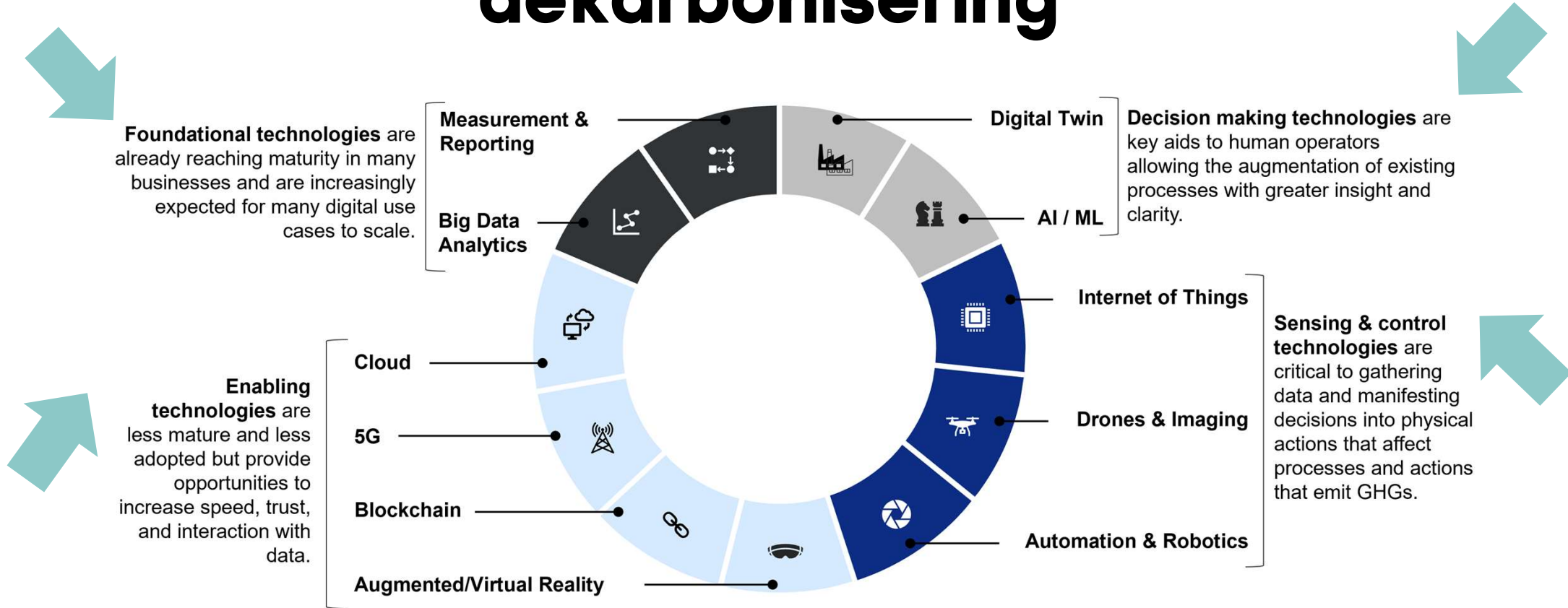
- Ekologisk
- Social
- Ekonomisk

Innebär en grundläggande förändring av produktions- och konsumtionssystem, vilket kräver en betydande förändring av hur vi lever, arbetar och interagerar med miljön.

Målet med hållbar omställning är att skapa ett mer rättvist, motståndskraftigt och hållbart samhälle som möter dagens behov utan att äventyra framtida generationers förmåga att möta sina egna behov.

Digitalisering som en möjliggörare av dekarbonisering

Foundational technologies are already reaching maturity in many businesses and are increasingly expected for many digital use cases to scale.

Decision making technologies are key aids to human operators allowing the augmentation of existing processes with greater insight and clarity.

Enabling technologies are less mature and less adopted but provide opportunities to increase speed, trust, and interaction with data.

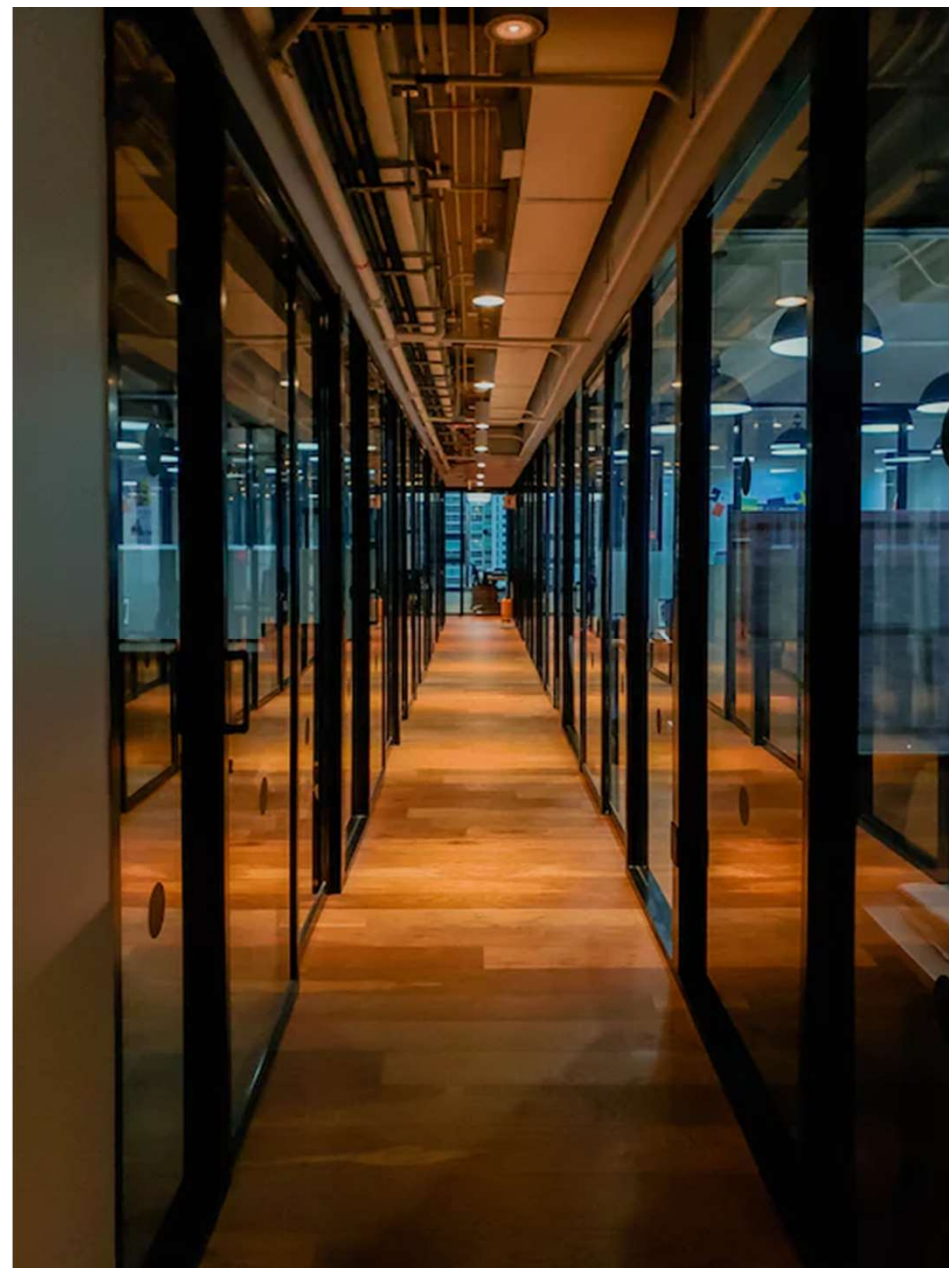
Sensing & control technologies are critical to gathering data and manifesting decisions into physical actions that affect processes and actions that emit GHGs.

Källa: WEF and Accenture, 2022

Behov hos de organisationer vi möter

Behov och iakttagelser

- Många saknar tid/incitament.
- Splittrat ansvar mellan digitalisering-, hållbarhet- och affär.
- Utmaning i att hänga med i nya lagkrav kring hållbarhet och hållbarhetsredovisning.
- Brist på kunskap och förmåga till omställning.
- Behov av kunskap om digital teknik och nya material.
- Styrelse och ägare behöver se nödvändigheten och möjligheterna.
- "Disrupta" sig själv är svårt - cirkulär affärsmodeller.
- Behöver se sig själv som en del i ett värdenätverk .
- Nya samarbeten över bransch- och sektorsgränser.
- Förebilder efterlyses.
- Behov av ökad omvärldsbevakning.
- Förändringar av värderingar och vanor tar tid- Både B2B och B2C.
- Övervinna psykologiska hinder.

Varför?

Drivkrafter för hållbar omställning

..och kris(er)

Obligatoriska krav

- Skarpare regelverk inom klimat & miljö, cirkulär ekonomi och hållbar finansiering

Affärsnytta

- Konkurrenskraft
- Kostnadsbesparingar
- Marknadsföring:
  - Hållbarhetscertifieringar

Engagemang

- Engagemang från ledning och medarbetare

Samhällsansvar & förväntan

- Klimatfrågan
- Miljömedveten intressent (kund, ägare, m fl)

Sveriges klimatmål

- Senast år 2045 ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp.
- Målet innebär att utsläppen av växthusgaser från svenskt territorium ska vara minst 85 procent lägre år 2045 än utsläppen år 1990.

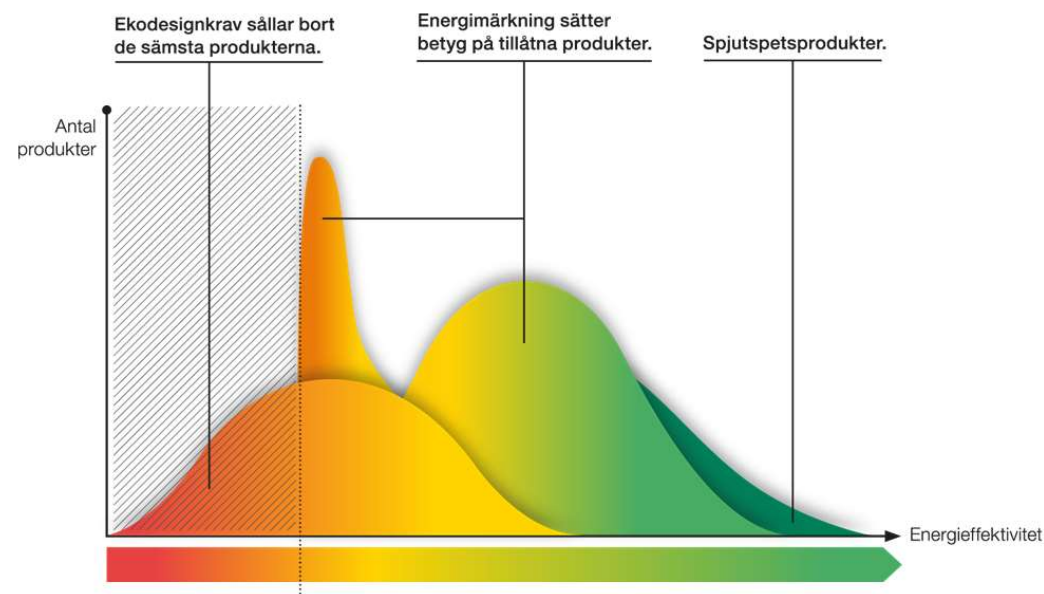
Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)

- EU-kommissionen antog 21 juni 2022 ett direktiv om förändrad företags hållbarhetsredovisning, Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) som ersätter det tidigare direktivet för hållbarhetsrapportering NFRD, Non-Financial Reporting Directive och som införs stegvis:
  - 1 januari **2024** för företag som redan omfattas av direktivet om icke-finansiell rapportering. (rapportering 2025), innebär EU-PIE dvs. >500 anställda.
  - 1 januari **2025** för stora företag som för närvarande inte omfattas av direktivet om icke-finansiell rapportering, 250 anst 40 MEUR oms, 20 MEUR BO. (rapportering 2026)
  - 1 januari **2026** för börsnoterade små och medelstora företag, små och icke-komplexa kreditinstitut och captive försäkringsföretag. Ett undantag kommer att vara möjligt för små och medelstora företag under en övergångsperiod, vilket innebär att de kommer att undantas från tillämpningen av direktivet fram till 2028.
  - Icke-EU företag (över 150 MEUR omsättning i EU) **2028** (viss information).

Ekodesigndirektivet – Hållbara produkter ska bli norm

- Fysiska varor i EU ska bli mer miljövänliga, cirkulära och energieffektiva
- Kraven på produktspecifik information ska se till att konsumenterna känner till vilken miljöpåverkan deras inköp har.
- Bara under 2021 minskade konsumenternas utgifter med 120 miljarder euro tack vare de nuvarande ekodesignkraven för 31 produktgrupper (energiförbrukning).
- Fram till 2030 kan de nya reglerna minska förbrukningen av primärenergi med 132 Mtoe, vilket ungefär motsvarar 150 bcm naturgas, dvs. nästan likvärdigt med EU:s gasimport

Källa: Energimyndigheten, 2022

**Hur kan vi bidra till
omställning?**

På ett övergripande plan

INSPIRERAD AV INTERNETSTIFTELSEN

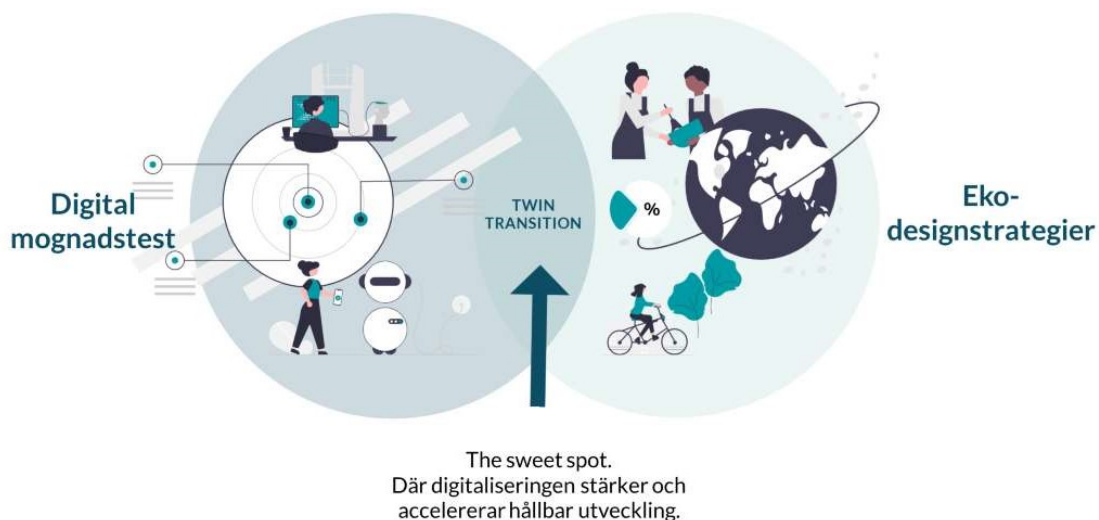
Vad krävs för att lyckas?

Några viktiga pusselbitar:

- Utgå från ett större sammanhang såsom t ex din stad eller region och ta hjälp av varandra. Våga agera!
- Ett tydlig ledarskap från regering för att driva omställning (lagar, regeringsuppdrag, anslag m.m.)
- Långlivade tvärfunktionella kunskapscentrum i stället för kortlivade projekt (t ex Nationella Dataverkstaden, Smart City Lab, Urban Twin Transition center, Hållbar Samhällsomställning)
- Använd finansiering från EU och inom Sverige (Green Deal, ERUF, Vinnova, Energimyndigheten m.m.)
- Digitalisering är teamwork! Det krävs ökad samverkan mellan kommuner, myndigheter, medborgare och näringslivet
- Näringslivet bör se omställning som en möjlighet!
- Investera och planera långsiktigt!

Programmet

Affärsdriven digitalisering för hållbar omställning

Målgrupp och behov

Ledningsgrupp och nyckelpersoner på företag som vill ta ett helhetsgrepp om affär, digitalisering och hållbarhet.

Beskrivning

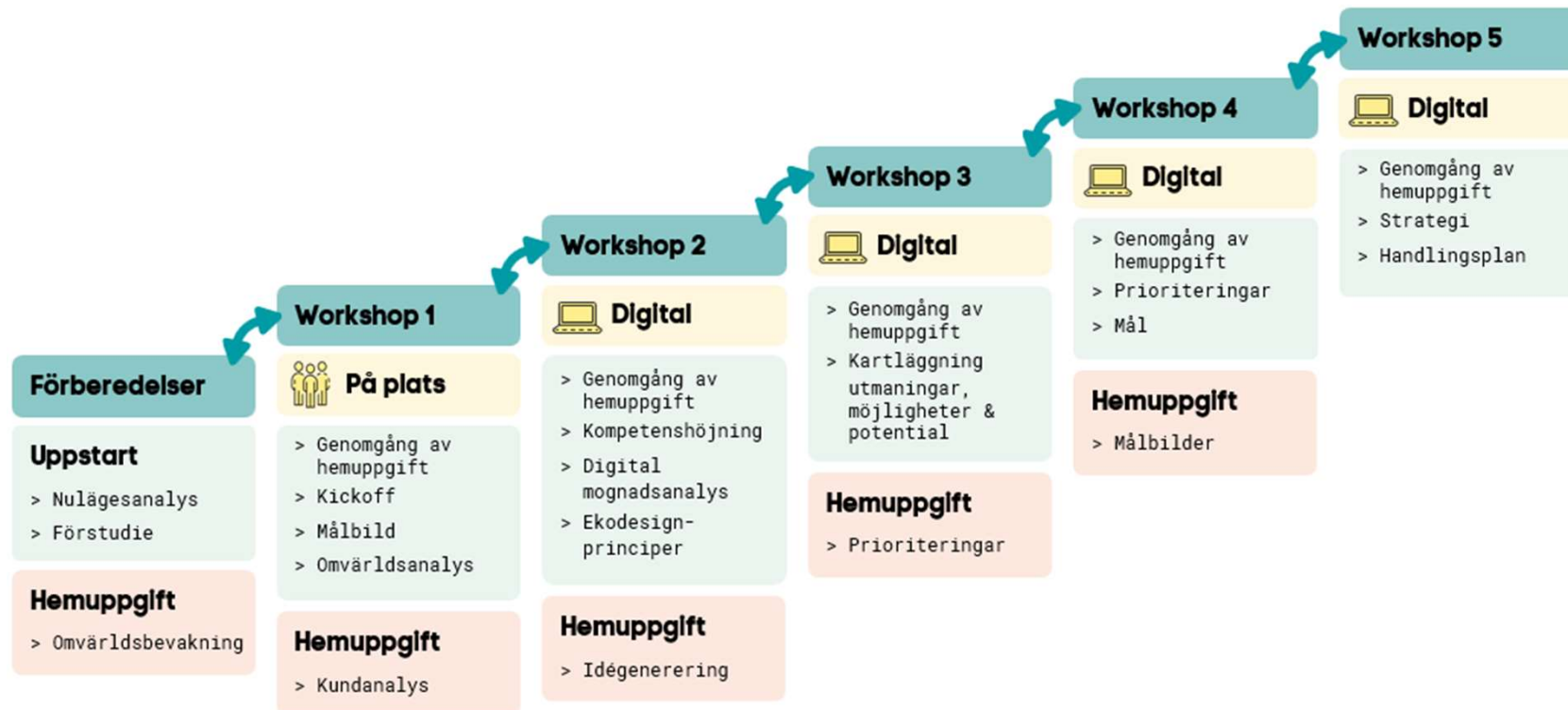
Ett program med kunskapshöjande workshoppar som stöttar ditt företags hållbara och digitala omställning.

Tillsammans med RISE experter tar du och din ledningsgrupp fram en **strategi** och en konkret **handlingsplan** för er omställning.

Programmet

Affärsdriven digitalisering för hållbar omställning

AFFÄRSDRIVEN DIGITALISERING FÖR HÅLLBAR OMSTÄLLNING

Vad får du ut av programmet?

Förståelse för omvärlden, lagkrav och hur andra löst liknande utmaningar.

Förståelse för hur trender inom digitalisering och hållbarhet påverkar verksamheten.

Samsyn kring företagets utveckling.

Strategi och konkret handlingsplan för att ta nästa steg.

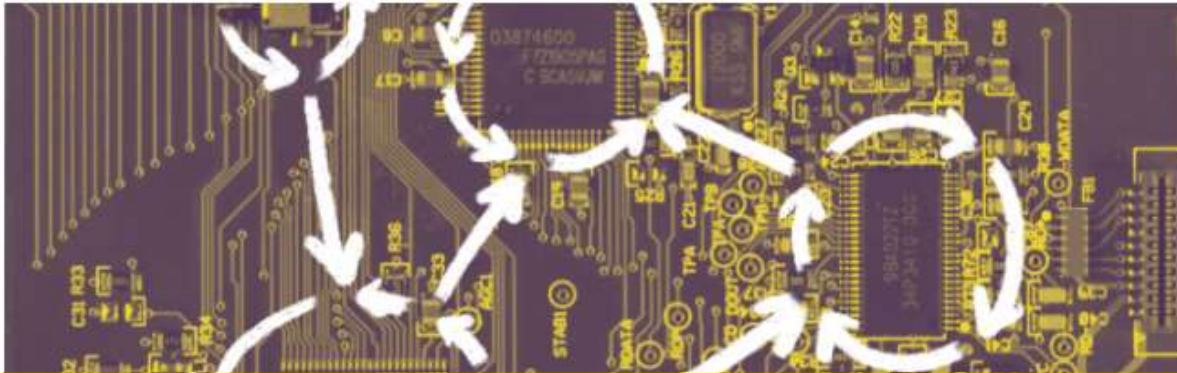

Ökad konkurrenskraft och starkare marknadsposition.

Bra diskussioner som stärker gruppen.

Circular Business Lab for Electronics – Combining circular business logics and technical solutions. Webinar 31th of January

DATE

31 Jan 2024

TIME

08:30-10:00

LOCATION

Digital event on Teams

LAST DAY TO REGISTER

30 January 2024

PRICE

Free of charge

NUMBER OF SEATS

Unlimited number of seats

EVENT CATEGORY

Digital

Anmälningsslänk till lanseringseventet:

<https://www.ri.se/en/news/calendar/circular-business-lab-for-electronics>

Circular Business Lab for Electronics

Circular Business Lab for Electronics – Combining circular business logics and technical solutions. We are excited to announce the launch of the Circular Business Lab for Electronics, which aims to promote genuine circular practices in the electronics industry.

**“Vi är den första generationen som kan utrota
fattigdomen och den sista som kan bekämpa
klimatförändringarna.”**

FN:s tidigare generalsekreterare Ban Ki-moon

Susanna Winzenburg

Fokusområdesledare Hållbar Samhällsomställning

RISE Digitala System

Susanna.Winzenburg@ri.se
010-228 42 33

Tatjana Karpenja

Affärsutvecklare Hållbarhet & Digitalisering

RISE Digitala System

Tatjana.Karpenja@ri.se
076-876 70 26

